




Veľká Domaša – Valkov

Internetový profil vody určenej na kúpanie

Členský štát EÚ: Slovenská republika	
Kraj: Prešovský	
Obec: Bžany	
ID vody na kúpanie: SKREK003	
Spôsob vyhlásenia vody určenej na kúpanie: Lokalita Veľká Domaša - Valkov bola vyhlásená všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 4/2005 z 5. mája 2005, ktorou sa vyhlasujú vody určené na kúpanie a určujú povrchové vody určené pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb za vodu určenú na kúpanie.	

Obr. 1: Veľká Domaša – Valkov (zdroj: obec Bžany; dostupné na: <http://www.bzany.ocu.sk/bzany.html>)

Orgán kompetentný na hodnotenie kvality vody určenej na kúpanie

Názov kompetentného orgánu

Regionálny úrad verejného zdravotníctva
so sídlom vo Svidníku

Kontaktné údaje kompetentného orgánu

adresa: Sovietskych hrdinov 79, 089 01 Svidník
tel.: 054/7880012
e-mail: ruvzsk@uvzsr.sk

Spôsob prevádzkovania

verejne s prevádzkovateľom

Prevádzkovateľ

Obec Bžany

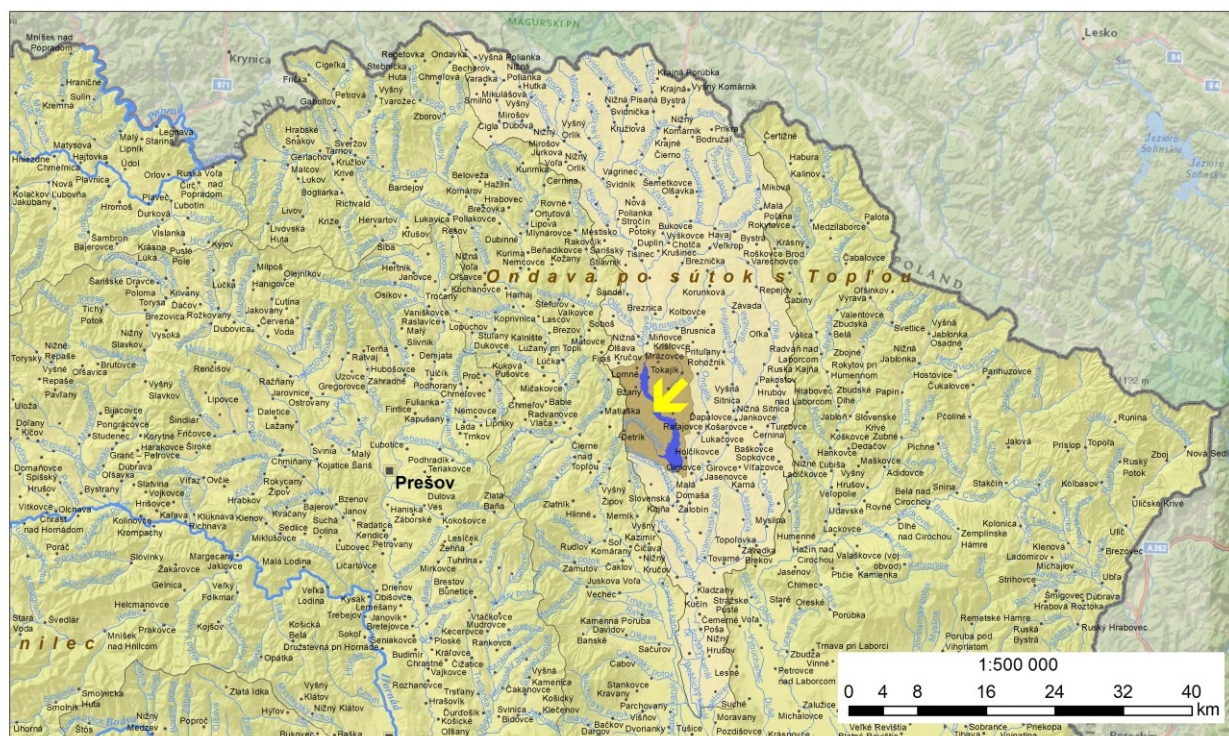
Kontaktné údaje prevádzkovateľa

adresa: Bžany č. 52, 090 33 Turany nad Ondavou
tel: 054/ 749 1237
e-mail: obec bzany@gmail.com

Lokalizácia vody určenej na kúpanie v rámci SR



Detail základného povodia



Legenda

- Bratislava hlavné mesto
- Prešov krajské mesto
- Detrik názov obce
- štátna hranica
- hlavný tok
- prítok
- čiastkové povodie
- základné povodie
- podrobné povodie
- voda na kúpanie
- ↘ lokalizácia vody na kúpanie
- Bodrog názov hlavného toku
- Ondava názov prítoku
- Ondava po sútok s Topľou názov základného povodia

Mapová kompozícia: ©SAŽP CEI, Banská Bystrica, 2013; Použité údaje: Atlas krajiny SR ©SAŽP CEI, B.Bystrica, 2002; National Geographic, Esri, DeLorme, NAVTEQ, UNEP-WCMC, USGS, NASA, ESA, METI, NRCAN, GEBCO, NOAA, IPC

Mapa 1: Lokalizácia vody určenej na kúpanie v rámci SR (zdroj: SAŽP)

Popis lokality

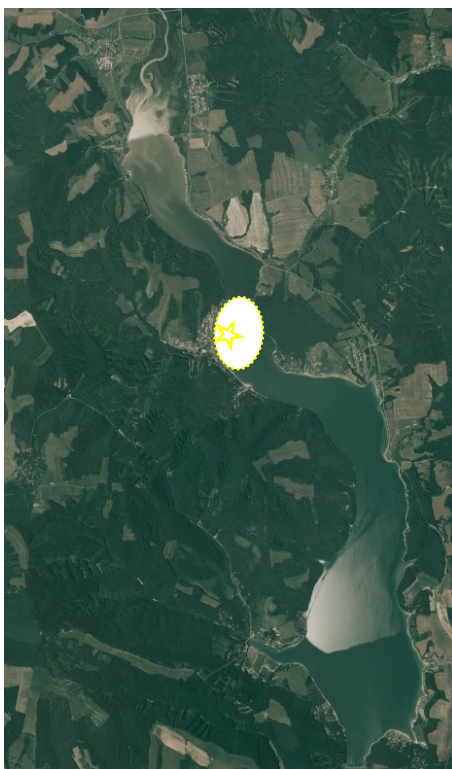
Vodná nádrž Veľká Domaša leží v Ondavskej vrchovine, v horskom prostredí Nízkyh Beskýd. Viacúčelová nádrž bola vybudovaná v rokoch 1962 - 1966 ako ochrana proti jarným záplavám na Východoslovenskej nížine a zdroj vody pre rozvíjajúci sa priemysel a výrobu elektrickej energie. Vodou bola napustená v roku 1967. V súvislosti s jej výstavbou úplne zaniklo 6 obcí (Veľká Domaša, Dobrá nad Ondavou, Trepec, Kelča, Valkov a Petejovce) a 2 čiastočne (Bžany a Turany nad Ondavou). Okolie vodnej nádrže je ovplyvnené antropogénnou činnosťou; charakter krajiny je modelovaný poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Pri prevažne zalesnených, vyše 40 km dlhých brehoch Veľkej Domaše sa nachádzajú malebné zákutia určené pre individuálnu turistiku aj cykloturistiku, pestovanie vodných športov, rybolov i hubárčenie.

Rekreačná oblasť Domaša Valkov – Bžany sa delí na dve časti: severná až po druhú zátoku má názov Valkov, od druhej zátoky smerom na juh sa volá Tíšava.



Prístup do rekreačnej oblasti je zo štátnej cesty Stropkov - Giraltovce. Na prírodnom kúpalisku sú rozsiahle pláže so zázemím pre osobnú hygienu, reštaurácie, hotely a chaty, ktoré obklopujú lesné komplexy s dobrým prístupom zo všetkých strán. Areál sa počas leta využíva aj na usporadúvanie koncertov a festivalov pod holým nebom. V posledných rokoch bol zaznamenaný výraznejší pokles vodnej hladiny vody, a tým bol sťažený prístup rekreantov k vode.

Komplexné informácie o vodnej nádrži Veľká Domaša poskytuje mnoho web stránok, ako napríklad:

<http://www.domasa.estranky.sk>; <http://www.domasa.sk>; <http://www.e-domasa.sk> a iné.



Legenda:

-  monitorovacie miesto
-  prevádzkovaná pláž

mierka: **1 : 50 000**

Mapa 2: Letecká snímka vody na kúpanie

(zdroj: Digitálna ortofotomapa © EOROSENSE, s. r. o., © GEODIS SLOVAKIA, s. r. o.)

Popis pláže

Štruktúra pláže: pláž je trávnatá, miestami štrkovitá, terasovito upravená s pozvoľným vstupom

Charakter pláže prírodný

Celková dĺžka/plocha pláže 450 m/27 000 m²

Celková plocha lokality 15 100 000 m²

Plocha vody na kúpanie 45 000 m²

Priemerná/max. hĺbka vody na kúpanie 5 m/12 m

Priemerná teplota vody počas sezóny 23,5 °C

Obvyklá dĺžka kúpacej sezóny 01.6. – 15.9.

Vybavenie pláže toalety: celkovo 14 ks

šatne: 2 ks prezliekacích kabin na pláži

sprechy: 20 ks vonkajších sprchovacích stojanov rozmiestnených po pláži v blízkosti vody na kúpanie, 11 spŕch v zariadení na vykonávanie osobnej hygieny

Maximálny denný počet kúpajúcich sa počas kúpacej sezóny 4 000 osôb

Kapacita areálu 4 000 osôb

Vybavenie areálu: chatová osada, hotel, reštaurácie, stánky s občerstvením, tenisové kurty, plážový volejbal bowlingová herňa, air hokej, biliard, stolný futbal, elektronické šípky, stolný tenis

Súradnice monitorovacieho miesta		x	y
Súradnicový systém	ETRS89	21,6655	49,0677
	S-JTSK	-231 238,8258	-1 202 318,3611

Tab. 1: Lokalizácia vody určenej na kúpanie Veľká Domaša – Valkov



Obr. 2: Veľká Domaša – Valkov, pláž (zdroj: RÚVZ Svidník)



Obr. 3: Veľká Domaša – Valkov (zdroj: RÚVZ Svidník)

Lokalizácia VUK Veľká Domaša – Valkov v zmysle definícií § 2, § 3 a § 11 vodného zákona

Názov povodia	Dunaj
ID povodia	SK40000
Názov čiastkového povodia	Bodrog
ID čiastkového povodia	SK40000RB2SB10
Názov vodného útvaru	vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša
ID vodného útvaru	SKB1002

Charakteristika vodných útvarov

Voda určená na kúpanie Veľká Domaša – Valkov je zároveň útvarom povrchových vôd vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša s kódom SKB1002. Je to útvar povrchových vôd stojatých, teda vodná nádrž alebo podľa terminológie rámcovej smernice o vode rieka so zmenenou kategóriou.

Kategória vodného útvaru		povrchová voda stojatá (vodná nádrž)
Kód vodného útvaru		SKB1002
Názov vodného útvaru		vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša
Typologický popis vodného útvaru	kód typu	K123
	popis typu	vodný útvar so zmenenou kategóriou stredne hlboký s veľkou plochou povrchu v nadmorskej výške do 200 m v Karpatoch
Plocha vodného útvaru (km²)		15,641
Charakter vodného útvaru		výrazne zmenený
Stav vodného útvaru	chemický stav	dobrý (M)
	ekologický stav	nerelevantný údaj
	ekologický potenciál	priemerný (M)

Legenda:

M - stav vyhodnotený so strednou úrovňou spoľahlivosti

Tab. 2: Zadefinovanie útvaru povrchovej vody, v ktorom sa nachádza voda na kúpanie (zdroj: MŽP SR)

Stav tejto vody určenej na kúpanie môže byť ovplyvnený stavom ďalších útvarov povrchovej vody s kódom SKB0003 a SKB0077.

Kategória vodných útvarov		povrchová voda tečúca (rieka)	povrchová voda tečúca (rieka)
Kód vodného útvaru		SKB0003	SKB0077
Názov vodného útvaru		Ondava	Hrabovčik
Typologický popis vodných útvarov	kód typu	K2S	K2M
	popis typu	stredne veľké toky v nadmorskej výške 200 – 500 m v Karpatoch	malé toky v nadmorskej výške 200 – 500 m v Karpatoch
Dĺžka vodného útvaru (km)		36,85 (57,90 *)	7,00
Charakter vodného útvaru		prírodný	prírodný
Stav vodných útvarov	chemický stav	dobrý (M)	nedosahujúci dobrý (M)
	ekologický stav	zlý (M)	priemerný (H)
	ekologický potenciál	nerelevantný údaj	nerelevantný údaj

Legenda:

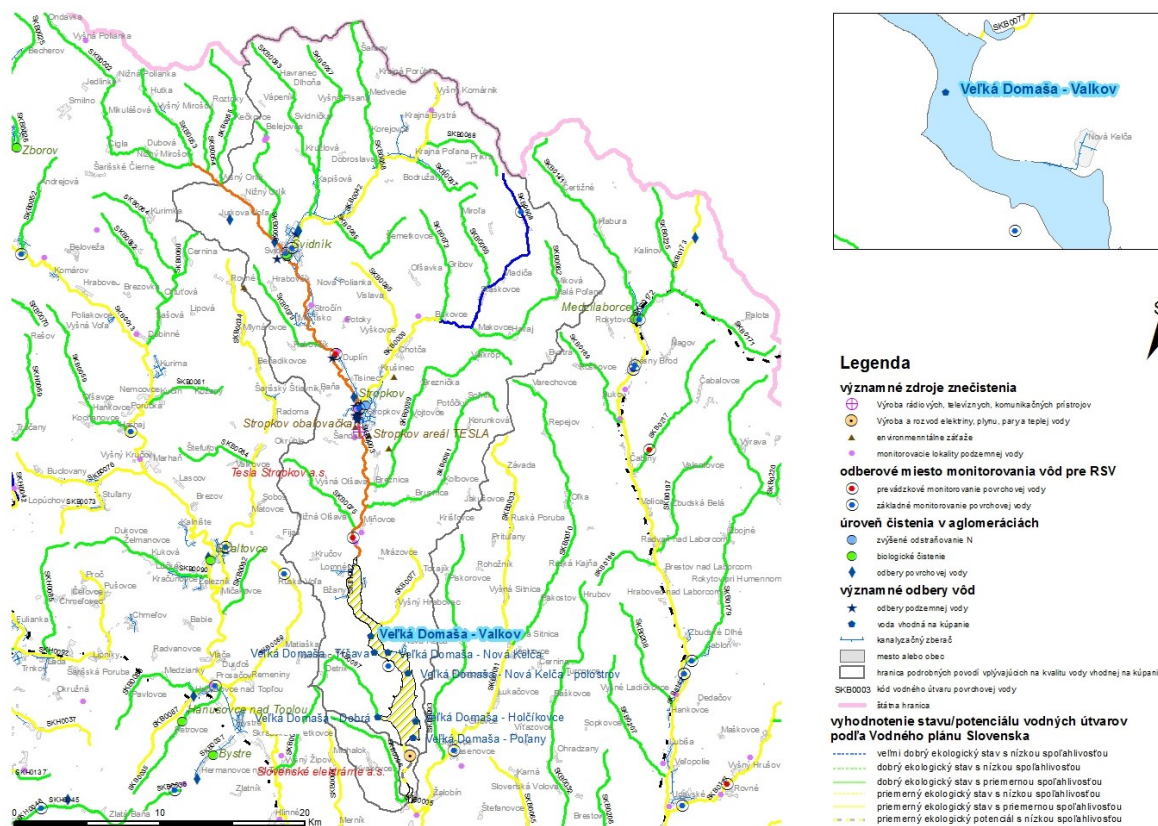
M - stav vyhodnotený so strednou úrovňou spoľahlivosti

H - stav vyhodnotený s vysokou úrovňou spoľahlivosti

* vrátane pramennej časti Ondavy, SKB0002

Tab. 3: Ďalšie vodné útvary v oblasti vplyvu, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia (zdroj: MŽP SR)

Charakteristika oblasti vplyvu



Mapa 3: Oblasť vplyvu (zdroj: VÚVH)

Popis zdrojov znečistenia v oblasti vplyvu

V minulosti sa za potenciálne zdroje znečistenia ovplyvňujúce kvalitu vody na kúpanie na prírodnom kúpalisku Veľká Domaša - Valkov považovali najmä splaškové odpadové vody z oblasti sídiel Stropkov a Svidník, chemizácia poľnohospodársky využívanej pôdy a ropné látky z cestnej dopravy. V súčasnosti sa na negatívnom ovplyvňovaní kvality vody sa môže podieľať rybné hospodárstvo (prikrmovanie, exkrementy).

Vodná nádrž Veľká Domaša je vďaka svojej polohe v oblasti bez priemyslu spôsobujúceho znečistenie a výraznej samočistiacej schopnosti známa svojou čistou vodou s množstvom rýb. Vodná nádrž je od telesa hrádze po cestný most pri obci Lomné vymedzená ako rybársky kaprový lovný revír v užívaní Slovenského rybárskeho zväzu. Na vyznačenom úseku od obce Turany nad Ondavou po cestný most pri obci Lomné je vymedzená ako chránená rybárska oblasť, v ktorej platí všeobecný zákaz lovu rýb. Na základe každoročného pravidelného zarybňovania sa vo Veľkej Domaši vyskytujú nasledovné druhy rýb:

- hospodársky cenné druhy: kapor rybničný (dominantné zastúpenie), sumec veľký, štika severná, zubáč veľkousta a úhor európsky,
- menej cenné (sprievodné) druhy: lieň sliznatý, pleskáč vysoký, karas striebřistý, jalec hlavatý, boleň dravý, ostriež zelenkavý, červenica ostrobruchá, plotica červenooká a belica európska.

Vo Vodnom pláne Slovenska bol pre prvý plánovací cyklus na výpočet emisií živín zaťažujúcich povrchové vody použitý model MONERIS. Emisie dusíka a fosforu sú počítané na základe vstupných informácií o živinovom znečistení pochádzajúcom z bodových zdrojov znečistenia, ktorými sú vypúšťania z čistiarní odpadových vôd a vypúšťania priemyselných vôd a na základe informácií o živinovom znečistení pochádzajúcom z plošných zdrojov znečistenia, ktorými sú atmosférická depozícia, erózia, povrchový odtok, sídla s nevybudovanou verejnou kanalizáciou alebo odľahčovaním dažďových vôd, drenáž a podzemná voda. Výsledky modelovania sú popísané v kapitole 8.2 Vodného plánu Slovenska, ktorý je dostupný na <http://srzrada.sk/wp-content/uploads/2015/11/vodny-plan-slovenska-2016-2021.pdf>.

Znečistenie živinami v podrobnom povodí (4-30-08-068)		Interval vypočítaný prostredníctvom modelu MONERIS
celkový dusík	kg/(ha.rok)	6,01 - 9,00
celkový fosfor	kg/(km ² .rok)	30,01 - 60,00

Tab. 4: Znečistenie živinami vypočítané prostredníctvom modelu MONERIS pre referenčné obdobie 2010 – 2015 (zdroj: VÚVH)

Opatrenia, ktoré sú zamerané na zníženie živinového a organického znečistenia spôsobeného nedostatočným čistením odvádzaných odpadových vôd alebo nedostatočným odkanalizovaním obcí spolu s opatreniami zameranými na zníženie vstupu živín z poľnohospodárstva popisujú kapitoly 8.1 a 8.2 Vodného plánu Slovenska, ktorý je dostupný na <http://srzrada.sk/wp-content/uploads/2015/11/vodny-plan-slovenska-2016-2021.pdf>.





Kvalita vody

Mikrobiológia

Zdravotne najvýznamnejšie mikrobiologické ukazovatele kvality vody na kúpanie (črevné enterokoky, *Escherichia coli*, koliformné baktérie) prekračovali limitné hodnoty iba sporadicky. V rokoch 2015 - 2016 neboli prekročené medzné hodnoty mikrobiologických ukazovateľov na prírodnom kúpalisku Veľká Domaša - Valkov.

Rok	2015	2016
Klasifikácia vody určenej na kúpanie		

Význam symbolov:

	-	výborná kvalita
	-	dobrá kvalita
	-	dostatočná kvalita
	-	nevyhovujúca kvalita

Tab. 5: Vyhodnotenie kvality vody na Veľkej Domaši – Valkov podľa Vykonávacieho rozhodnutia komisie, z 27. mája 2011, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES ustanovuje symbol na informovanie verejnosti o klasifikácii vody určenej na kúpanie a o zákaze kúpania alebo odporúčaní nekúpať sa

Sinice (cyanobaktérie) a riasy

Najčastejšie sa vyskytujúcimi druhmi rias vo fytoplanktóne tejto lokality býva zelený bičíkovec *Phacotus lenticularis* a drobná vláknitá riasa *Stichococcus* sp. Hojné sú rozsievky (*Bacillariophyceae*), s druhmi *Aulacoseira granulata*, *Asterionella formosa*, *Stephanodiscus hantzschii*, *Fragilaria crotonensis* a rodmi *Cyclotella.*, *Nitzschia*, *Navicula*.

Z cyanobaktérií so schopnosťou tvoriť vodný kvet boli sporadicky zaznamenané druhy *Woronichinia naegeliana* a *Microcystis aeruginosa*. Hojnejšie sa na lokalite vyskytujú ostatné druhy siníc, ako napr. *Aphanocapsa delicatissima*, *Oscillatoria limosa*, *Aphanothece* sp. a *Merismopedia* sp.

Hodnoty chlorofylu a sa v rokoch 2015 až 2016 pohybovali v rozmedzí od 1,5 - 21 µg/l, iba v roku 2016 bola raz v mesiaci jún zamenaná hodnota 36,7 µg/l. Na lokalite v sledovanom období počas kúpaciej sezóny z fyzikálno-chemických ukazovateľov nevyhovovali medznej hodnote ukazovatele celkový fosfor a opakovane aj priehľadnosť, čo bolo spôsobené opakovanými povodňami v tejto lokalite a jej okolí. Priehľadnosť sa v sledovanom období pohybovala v rozmedzí 1 – 1,5 m.

Makroriasy a ostatné makrofyty

Hlavná pláž prírodného kúpaliska je tvorená upravovanými zatrávnenými brehmi, ktoré pozvoľna prechádzajú do vody so štrkovitým dnom. Dominantnými druhmi obmývanej zóny sú *Juncus compressus* (sitina stlačená), *Eleocharis acicularis* (bahnička ihlovitá) a ostrica (*Carex* sp.) Na brehu v blízkosti vody rastie napr. *Bistorta major* (hadovník väčší) a *Filipendula ulmaria* (túžobník brestový).

Hydrofyty sú na prírodnom kúpalisku zastúpené druhmi *Najas marina* (riečňanka prímorská), *Myriophyllum spicatum* (stolístok klasnatý) a druhmi rodu červenavec (*Potamogeton*).

Na brehoch zátoky Valkov, ktoré sa nevyužívajú na kúpanie a sú mimo pláže, sa ojedinele vyskytuje pálka širokolistá (*Typha latifolia*).

Posledný odber a mapovanie makrofytov boli vykonané v roku 2015.

Dopady na zdravie

Žiadne poškodenie zdravia návštevníkov Veľkej Domaši – Valkov nebolo zaznamenané.

Údaje o profile

Dátum vytvorenia profilu

22. marec 2011

Posledná revízia profilu vody na kúpanie

jún 2017

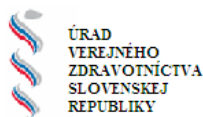
Dôvod revízie

aktualizácia pred kúpacou sezónou

Najbližšia revízia profilu vody na kúpanie

podľa potreby

Spracovali:



Výskumný ústav
vodného
hospodárstva

